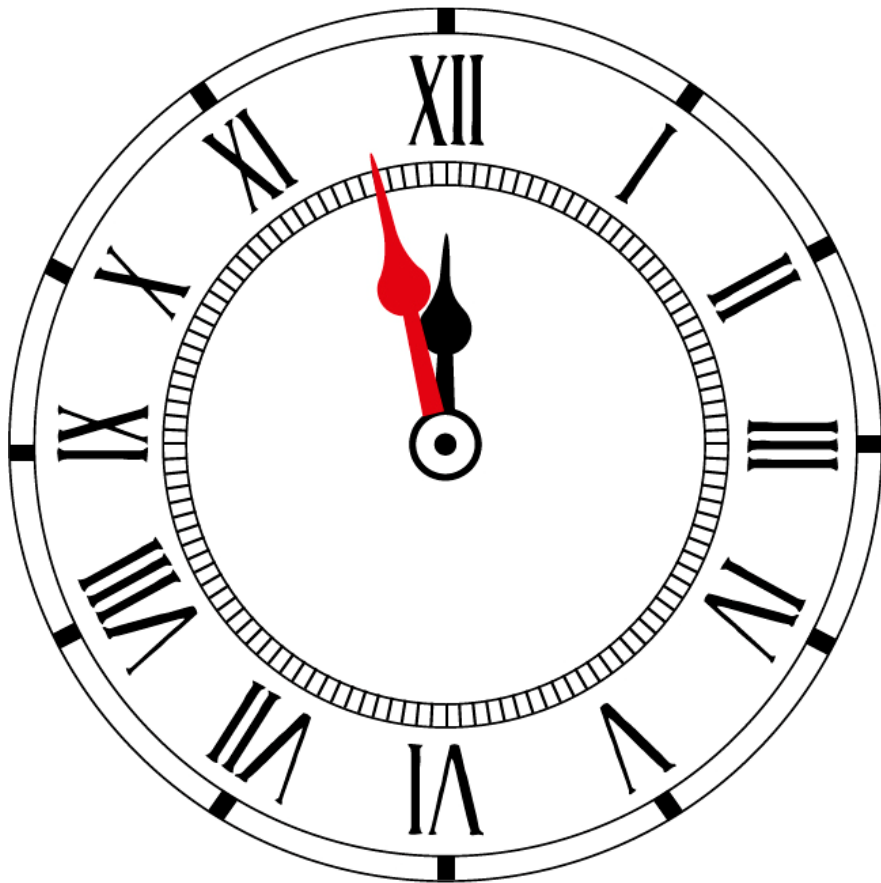

Agenda 17/18

voor een geslaagde oud en nieuw viering in Groningen

Inhoudsopgave

1. Beleid: kaders en doelen	3
Oud en nieuw, een feest met risico's.....	3
Project Oud & Nieuw, een integrale en gebiedsgerichte aanpak	3
Lessen van afgelopen jaren	4
Landelijke ontwikkelingen.....	5
Beleidsdoelen 2017/2018	5
2. Specifieke maatregelen	7
Risico-inventarisatie	7
Met burgers samen	7
Milieustraten, straatacties en de inzet vanuit de wijkposten.....	8
Feesten en activiteiten	9
Maatregelen met betrekking tot terrorisme.....	9
Cameratoezicht	10
Vuurwerkvoorlichting en Halt-straf.....	10
Vuurwerkvrije zones.....	10
Vreugdevuren.....	11
Multi Surveillance Team en het 'treintje'	11
Communicatie	12
3. Wie doet wat	14
Bijlage1: Richtlijn bij het inventariseren van risico's.....	18

1. Beleid: kaders en doelen

Oud en nieuw, een feest met risico's

Oud en nieuw is voor veel Nederlanders een belangrijk feest. Het komt tegemoet aan de behoefte af en toe een nieuwe start te kunnen maken. Bijna iedereen doet mee, er is een grote rijkdom aan tradities. Het is bij uitstek een gelegenheid om familie en vrienden om je heen te verzamelen.

Maar er zijn helaas ook minder feestelijke aspecten. De jaarwisseling kan gezien worden als het grootste risico-evenement in Nederland. Factoren die daarbij een rol spelen, zo blijkt ook uit landelijk onderzoek:

- Er is een traditie van vuren, vuurwerk en alcohol;
- Het is een gelegenheidsstructuur om oude vetes te beslechten (ook richting gezag);
- Er worden doelgericht overlast gevende of criminele activiteiten ontplooid, vooral met illegale handel in vuurwerk;
- Op sommige plaatsen is sprake van een doorgeschoten traditie van "alles moet kunnen".

Project Oud & Nieuw, een integrale en gebiedsgerichte aanpak

Het Project Oud & Nieuw (PON) heeft tot doel ervoor te zorgen dat de jaarwisseling en de aanloop daarnaar toe rustig, veilig en prettig verlopen en dat schade zoveel mogelijk beperkt blijft. De projectgroep Oud & Nieuw is verantwoordelijk voor het opstellen van de maatregelen die worden getroffen om de doelstelling te kunnen behalen. Daartoe worden drie sporen gevolgd:

- Voorkomen van zinloze vernielingen door jongeren activiteiten aan te bieden in de aanloop naar de jaarwisseling en tijdens de jaarwisseling.
- Vroegtijdig signaleren van risicovolle situaties en daar door middel van afgestemde acties op anticiperen;
- Op gepaste en gecoördineerde wijze reageren op het ontstaan van risicovolle situaties;

In de loop der jaren is er een integrale en gebiedsgerichte aanpak ontwikkeld. De kracht zit in de gezamenlijke aanpak in de stadsdelen en de PON. Partners werken al geruime tijd samen, voeren tijdig overleg en ontwikkelen een gezamenlijke aanpak in situaties die daarom vragen. Dat kan bijvoorbeeld zijn op het gebied van preventie, aanpak van overlast gevende jongeren, handhaven in de openbare ruimte. Wederzijds begrip en inzicht in elkaars werkwijze dragen bij aan een vlottere samenwerking.

De projectgroep oud en nieuw (PON) bestaat uit vertegenwoordigers van politie, brandweer, Stadsbeheer, Stadstoezicht, communicatie, WIJ, gebiedsgericht werken, en Openbare Orde & Veiligheid (OOV). Daarnaast zijn vertegenwoordigers van bureau Halt, Evenementenmanagement, GHOR op afroep beschikbaar voor de PON. Het project wordt geleid en ondersteund vanuit OOV.

De PON is verantwoordelijk voor de overall coördinatie en het bewaken van de voortgang, stelt de kaders waarbinnen de stadsdelen hun voorbereiding op oud en nieuw kunnen doen en faciliteert de stadsdelen onder meer door het bepalen en prioriteren van de capaciteitsinzet. Dilemma's en besluiten worden voorgelegd aan de lokale driehoek.

De stadsdeelgroepen zijn verantwoordelijk voor de invulling van het project op stadsdeelniveau. Deze deelgroepen beslaan de hele stad (Oost, West, Oude Wijken, Zuid en Binnenstad).

Hier vindt afstemming plaats in de voorbereiding op het beleid zoals dit in de PON is vastgesteld. Hiertoe zijn per stadsdeel in ieder geval vertegenwoordigers van politie, brandweer, Stadstoezicht, Stadsbeheer, WIJ (jeugd- en jongerenwerk, opbouwwerk) aanwezig. Rond deze kerngroep is er een flexibele schil met samenwerkingspartners zoals Meldpunt Overlast en Zorg, woningcorporaties, Halt, communicatie.

Indien er knelpunten worden gesignaleerd schakelt de voorzitter van het stadsdeeloeverleg op naar de PON. De projectleider vormt de verbindende schakel tussen de stadsdelen en de PON.

Lessen van afgelopen jaren

De jaarwisseling 2016-2017 is relatief rustig verlopen. Weliswaar zijn er diverse incidenten in de wijken geweest, maar in vergelijking met voorgaande jaren waren deze incidenten in aantal minder en ook de schade aan gemeentelijke eigendommen was aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. Ook oudjaarsnacht in de binnenstad is rustig verlopen, het was als een drukke uitgaansavond.

Het relatief rustige oud en nieuw is een trend van de afgelopen jaren. Tot drie jaar geleden was er vooral veel onrust in Hoogkerk en was inzet van de ME noodzakelijk. Met de inzet op preventie en de speciale aanpak in de wijken kenmerkt oud en nieuw zich in de laatste jaren als een 'beheersbaar evenement' dankzij een gedegen multidisciplinaire inzet in aanloop naar oud en nieuw en tijdens de nacht.

Om deze lijn voort te zetten blijft het noodzakelijk om de integrale aanpak binnen de projectgroep en de stadsdelen voort te zetten. De kracht zit vooral in de preventie binnen de stadsdelen. Dit vraagt om aandacht gedurende het hele jaar en niet enkel in de aanloop naar oud en nieuw. Een deel van de overlast wordt veroorzaakt door 'oudere jeugd', sommigen veroorzaken juist enkel overlast tijdens oud en nieuw. Deze groep valt buiten het werkterrein van de jeugdwerkers.

Hieronder de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie oud en nieuw 2016-2017.

- Multidisciplinair blijven inzetten op speciale aanpakken binnen de wijken, waarbij op basis van evaluatie interventies bepaald worden gedurende het jaar met de focus op preventie.
- Voorlichting van Halt specifiek aanbieden in de wijken en op scholen, vooral op die plekken waar de overlast groter is. Waar mogelijk inzetten op huisbezoeken aan 'risico gezinnen'.
- Brandweer en Halt gaan als proef samen een vuurwerkcarrousel aanbieden aan een school.
- In samenwerking met buurtbewoners het continueren van milieustraten en op kleinere schaal het organiseren van straatacties ten behoeve van het opruimen in wijken/straten.
- Haalbaarheid onderzoeken om gedoogplekken voor vuren in de wijken te faciliteren.
- Aandacht voor openstelling van de wijkposten tijdens oud en nieuw.
- Continueren en optimaliseren van de inzet van het Multi surveillance team en de treintjes.
- Continueren vuurwerkvrije zones en op verzoek van de raad onderzoeken van haalbaarheid vuurwerkvrije zone in de binnenstad.

Landelijke ontwikkelingen

Dit voorjaar is de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) een onderzoek gestart naar de veiligheidsrisico's tijdens de jaarwisseling. Het onderzoek richt zich op de aard en omvang van de problemen tijdens de jaarwisseling door vuurwerk, verstoring van de openbare orde en geweld tegen hulpverleners. De uitkomst van dit onderzoek zal naar verwachting november 2017 gepubliceerd worden. De gemeente Groningen zal de adviezen die hieruit volgen meenemen in haar beleid rondom oud en nieuw.

Mede naar aanleiding van de geweldsincidenten tegen politie en hulpverleners (gooien van zwaar en illegaal vuurwerk leverde zeer gevaarlijke situaties op), heeft de tweede kamer een speciale hoorzitting gehouden over oud en nieuw. Hieruit is naar voren gekomen dat er extra maatregelen en inspanning nodig is op de volgende terreinen:

- Het tegengaan van het gebruik van illegaal en zwaar vuurwerk. Politie en vakorganisaties hebben de wens om knalvuurwerk te verbieden. De minister wacht de uitkomsten van het onderzoek van de OvV af en wil daarna bespreken welke concrete maatregelen er genomen kunnen worden.
- Ondersteuning van werknemers na geweldsincidenten, zoals bij het doen van aangifte en de begeleiding bij strafprocessen.
- Stimuleren van formele en informele (bestuurlijke) maatregelen zoals aanwijzen van vuurwerkvrije zones, het opleggen van een gebiedsverbod, waarschuwingsbrieven en gesprekken met notoire overlastgevers, organiseren van vuurwerkshow of andere festiviteiten.
- Maatschappelijk debat op gang brengen m.b.t. het terugdringen van verbaal en fysiek geweld en hoe te komen tot een gedragsverandering. Bijvoorbeeld door de inzet op sociale media, inzetten van rolmodellen, daders en ouders confronteren met hetgeen ze teweegbrengen, vuurwerklessen op scholen.

Beleidsdoelen 2017/2018

Preventieve maatregelen

- *Inventarisatie risicovolle situaties en personen, maatregelen en hotspots bepalen*
- *Voorkomen schade in openbare ruimte*
- *Bestuursrechtelijke maatregelen (noodbevel, gebiedsverbod, meldplicht) inzetten waar nodig*
- *Op voorhand bewoners(organisaties) betrekken bij opruimen en schoonmaken*
- *Organiseren en faciliteren van feesten en activiteiten voor diverse doelgroepen*

Vuurwerk en vreugdevuren

- *Het tegengaan van gebruik van zwaar en illegaal vuurwerk.*
- *Afsteken van carbid reguleren (want geen traditie in de stad)*
- *Het geven van vuurwerkvoorlichting door Halt op scholen en in de wijken*
- *Vuurwerkvrije zones in de buitenwijken continueren (met oog op overlast)*
- *Uitgaansgebied binnenstad vuurwerkvrij (met oog op veiligheid)*
- *Streng optreden tegen wilde en onbeheersbare vreugdevuren*

Lik op stuk

- *Tolerantiegrenzen streng bewaken, m.n. wat betreft geweld tegen hulpverleners*
- *Lik-op-stukbeleid: de zogenaamde ZSM-aanpak toepassen*
- *Waar mogelijk veroorzakers aanspreken op schade en buitenproportionele vervuilers betrekken bij opruimen en schoonmaken*

In het volgende hoofdstuk zullen deze algemene beleidsdoelen worden uitgewerkt in specifieke maatregelen.

2. Specifieke maatregelen

Risico-inventarisatie

Het inventariseren en aanwijzen van een risico gebeurt in de Oud & nieuw Stadsdeelgroepen. De risico's worden opgenomen in een vooraf ter beschikking gesteld standaard format. Alle risico's moeten zo duidelijk mogelijk worden omschreven (zie ook bijlage 1), met in ieder geval de volgende vaste onderdelen:

- 1. Stadsdeel** Vermelden Stadsdeel.
 - 2. Locatie** Omschrijven locatie, waar nodig met toevoegingen als *“en omgeving”*, *“nummer”*, specifieke aanduiding als *“schoolomgeving”*, *“buurtpand”*, etc.
 - 3. Ingebracht** Omschrijven wie het risico heeft ingebracht en waar de nodige achtergrondinformatie kan worden opgevraagd. *“Stadsbeheer, wijkpost Zuid, Haverkamp”*.
 - 4. Risico** Omschrijven wat de aard van het risico is en hoe groot het gevaar wordt geacht. Indien nodig enige achtergrondinformatie vermelden. *“Autowrak, gevaar voor brandstichting, eigenaar is agressief en wil niet meewerken”*.
 - 5. Activiteit** Omschrijven wat er moet worden gedaan om het risico weg te nemen of om het risico zoveel mogelijk te minimaliseren. Hierbij de logische stappen vermelden. *“Autowrak, eigenaar benaderen, indien (nog) nodig weg laten slepen vóór week 52”*.
 - 6. Door** Omschrijven welke persoon of instantie verantwoordelijk is voor de onder 5 genoemde activiteit(en). Zorg dat de verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij één instantie komt te liggen, ook wanneer er verschillende diensten bij betrokken zijn. *“Autowrak → eigenaar opsporen en aanspreken door politie/ indien (nog) nodig wegslepen door Stadsbeheer/ Opslag op Duinkerkenstraat 99 door Stadsbeheer → logische verantwoordelijke = politie = opdrachtgever Stadsbeheer.”*
- Let op** *Niet altijd is één instantie aan te wijzen. Per omschreven risico kunnen meerdere afzonderlijke activiteiten en verantwoordelijken worden aangewezen. Onrustige groep jongeren → gesprek aangaan door Jongerenwerk/ surveillance in oud en nieuw nacht door politie”*.

Een hot-spot is een risico locatie waarbij tevens sprake is van openbare orde problematiek ($R+O=H$: risico locatie + openbare ordeproblematiek = hot-spot). Wanneer een locatie aan de definitie voldoet, is het doorgaans reden een speciale aanpak in te zetten. Je kunt hierbij denken aan locaties van vreugdevuren, sociale onrust in een straat, een risicolocatie met vandalisme. Zie voor een verdere toelichting bijlage 1.

Met burgers samen

Enthousiaste en betrokken inwoners en bewonersgroepen kunnen een positieve bijdrage leveren aan een goed verloop van de jaarwisseling. Het stimuleren van bewonersparticipatie is een belangrijke taak van de stadsdelen. De bewonersactiviteiten kunnen divers van aard zijn: schoonmaakacties, feestelijke activiteiten in de wijk, een vreugdevuur, signalerende functie

ten behoeve van een veilig oud en nieuw en het voorkomen van overlast, een vuurwerkopruiactie.

Langdurig investeren in contact met sleutelfiguren is cruciaal om een structurele verbetering te organiseren in bijvoorbeeld situaties van overlast. Daarbij kan ook de mogelijkheid geboden worden om activiteiten te faciliteren.

Milieustraten, straatacties en de inzet vanuit de wijkposten

Milieustraten en straatacties hebben tot doel de buurt op te ruimen en te voorkomen dat er brandbaar materiaal wordt verzameld en opgeslagen in de wijken. Dit materiaal kan bedoeld zijn voor brandbulten tijdens oud en nieuw. Afstemming over de planning van milieustraten vindt plaats tussen de projectleider oud en nieuw en het PON lid van Stadsbeheer. Afstemming over de planning en organisatie van straatacties vindt plaats binnen het stadsdeel en de wijkpost.

Als Stadsbeheer met de actie 'Groningen Schoon Dankzij Mij' bij een stratenactie of milieustraat betrokken wordt, gelden de "participatie uitgangspunten". Dit houdt in dat bewoners(organisaties) een actieve rol vervullen in deze actie, eventueel met begeleiding en ondersteuning vanuit het stadsdeel.

Voor de organisatie van een milieustraat geldt het criterium van 1250-1500 huishoudens. Een straatactie wordt georganiseerd vanuit een wijkpost en is kleinschaliger. Voor de organisatie wordt het volgende verwacht:

- overzicht van deelnemende straten
- 1.250 tot maximaal 1.500 huishoudens bij een milieustraat
- goed doel voor bijv. hergebruik artikelen
- verspreiding van de flyers
- opruimen zwerfafval op actiedag
- verzorgen koffie/thee, lunch e.d.
- regelen bakfietsen of deelname corporatie

Voor een milieustraat zijn de volgende data gereserveerd: vrijdag 8 december, zaterdag 9 december en vrijdag 15 december. Een straatactie kan in overleg met de wijkpost gepland worden.

Na oud en nieuw dient er aandacht te zijn voor het opruimen van vuurwerkresten in de straten. Te overwegen valt om dit onder de aandacht te brengen bij bewoners in combinatie met de milieustraat/straatactie, zodat burgers hier zelf iets in organiseren in hun straat/wijk. Vuurwerkafval kan opgeruimd worden in een grijze container of een huisvuilzak.

Aangezien oud en nieuw dit jaar in een weekend valt, is er een extra openstelling van de wijkposten op zaterdag 30 en zondag 31 december. Dat biedt de gelegenheid om afval in de openbare ruimte preventief te ruimen.

In geval van schade aan gemeentelijke eigendommen wordt altijd aangifte gedaan om zo de weg naar schadeverhaal in te kunnen slaan. De gemeente zal zich voor wat betreft de civiele procedure voor het verhalen van schade voegen in de (snelrecht)procedure.

Feesten en activiteiten

In de kerstvakantieperiode wordt er door WIJ allerlei jongerenactiviteiten georganiseerd in de wijken. Daarnaast organiseert WIJ een activiteitenaanbod 'WIJopzngronings' in de wijken maar ook stedelijk voor jongeren van 4 tot 18 jaar.

In de binnenstad is er een aftelmoment op de Vismarkt tussen 23.30 en 0.30 uur. Het doel hiervan is om mensen in goede sfeer bij elkaar te brengen; een deel van hen zal daarna doorfeesten in de horeca. Vanuit een coördinatiepunt zal zorg worden gedragen voor een gefaseerde uitstroom van het uitgaanspubliek in de nacht

In Hoogkerk wordt traditiegetrouw een feest georganiseerd in de sporthal voor bewoners van Hoogkerk. Doorgaans trekt dit feest veel jongeren.

Maatregelen met betrekking tot terrorisme

In de lokale driehoek is de afgelopen periode meermalen gesproken over maatregelen tegen terrorisme. Met name bij grote evenementen zal hiermee rekening moeten worden gehouden. Maatstaf voor te nemen maatregelen is het actuele dreigingsbeeld en welke maatregelen in elk geval genomen kunnen worden. Ook met oud en nieuw zal dus bekeken worden welke maatregelen tegen terroristische dreiging getroffen moeten worden. Daarbij zal de driehoek een afweging maken tussen wat de maatregel op zou moeten leveren en de impact die de maatregel heeft op de bezoekers en de beleving van het evenement. Daarbij is van belang dat een te nemen maatregel geen tegenstrijdigheid oplevert met andere maatregelen (bijvoorbeeld: betonnen wegafzettingen kunnen vrachtwagenchauffeurs met kwade bedoelingen tegenhouden, maar kunnen ook een snelle uitstroom bij een calamiteit frustreren). Ook is duidelijk dat het treffen van inrijbeperkende maatregelen slechts een antwoord kan zijn op één enkel aspect, namelijk inrijden met een (vracht)auto. In geen geval kan 100% veiligheid worden gegarandeerd. De driehoek zal hierover bijtijds besluiten.

Bestuursrechtelijke maatregelen

Tijdens de jaarwisseling heeft een juridisch adviseur van de afdeling OOV piket, deze kan de burgemeester adviseren over het nemen van bestuursrechtelijke maatregelen en het opstellen van besluiten daarvoor. Er kan snel gehandeld worden, een noodbevel kan bijvoorbeeld ook mondeling worden gegeven door de burgemeester. Ook voorafgaand aan oud en nieuw adviseert de juridisch adviseur over de mogelijkheden van te nemen maatregelen.

Een specifieke mogelijkheid voor het treffen van een bestuursrechtelijke maatregel voorafgaand aan oud en nieuw kan bijvoorbeeld betreffen het opleggen van een gebiedsverbod voor een bepaalde locatie waar de betrokkene de openbare orde dreigt te verstoren, of een waarschuwing daarvoor waarbij wordt aangegeven dat hij/zij zich niet (herhaaldelijk) schuldig mag maken aan de verstoring van de openbare orde. De mogelijkheid wordt bekeken daarbij een vooraf aangekondigde dwangsom op te leggen, een preventieve maatregel waarbij de betrokkenen bij het verstoren van de orde een flinke dwangsom verschuldigd zal zijn.

De noodbevoegdheden van de burgemeester zijn neergelegd in de artikelen 175 (noodbevel) en 176 (noodverordening) van de Gemeentewet. Het gaat om ingrijpende bevoegdheden die het normale bevoegdhedenpatroon doorbreken. Zij geven de burgemeester de bevoegdheid om in geval van (dreigende) ernstige wanordelijkheden of rampen de maatregelen te nemen die hij noodzakelijk acht ter beperking van het gevaar of ter handhaving van de openbare orde.

Cameratoezicht

Op basis van een risico-inventarisatie kan als specifieke maatregel het instellen van cameratoezicht gewenst en passend zijn.

Op de verwerking van persoonsgegevens door middel van een camera kunnen diverse wettelijke regelingen van toepassing zijn, zoals onder meer de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), artikel 151c Gemeentewet en de Wet politiegegevens (Wpg). Welke wettelijke regelingen in een concreet geval gelden, is afhankelijk van de vragen wie als verantwoordelijke kan worden aangemerkt en voor welke doeleinden een camera wordt ingezet. Vanuit deze wettelijke regelingen is een aantal uitgangspunten te noemen dat algemeen geldt wanneer persoonsgegevens worden verwerkt door middel van een camera. Daarvoor is het van belang om te bepalen voor welke doeleinden en voor welke grondslag de camera ingezet zal worden.

Stel vast dat de inzet van een cameratoezicht noodzakelijk is. De inzet van een camera moet noodzakelijk zijn om de gestelde doeleinden te kunnen bereiken. Hierbij moeten de belangen van de betrokkenen worden meegewogen. Op deze belangen mag namelijk geen onevenredige inbreuk worden gemaakt in verhouding tot de gestelde doeleinden (proportionaliteit). Als de doeleinden bovendien op een andere wijze kunnen worden verwezenlijkt die minder nadelig is voor de betrokkenen, dan is het betreffende cameratoezicht niet toegestaan (subsidiariteit).

Vuurwerkvoorlichting en Halt-straft

Halt geeft vuurwerkvoorlichting aan scholen: afsteektijden, veilig afsteken van vuurwerk, vuurwerkvrije zones en groepsdruk zijn onderwerp van gesprek.

Halt is voornemens dit jaar samen met de brandweer een vuurwerkcarrousel organiseren op een school, doelgroep jongeren rond de leeftijd van 12-13 jaar.

Door middel van een Halt-straft kan een jongere rechtzetten wat hij fout heeft gedaan, zonder dat hij in aanraking komt met het Openbaar Ministerie (OM). De Halt-straft is op vrijwillige basis, maar niet vrijblijvend. Het niet voldoen aan de eisen van de straf heeft consequenties. De Halt-straft is een pedagogische, snelle en normstellende reactie op het strafbare feit; de jongere wordt geconfronteerd met de gevolgen van zijn gedrag en wordt duidelijk gemaakt dat strafbaar gedrag niet acceptabel is.

Vuurwerkvrije zones

Het landelijke vuurwerkbesluit houdt in dat het verboden is vuurwerk (anders dan bedrijfsmatig) tot ontbranding te brengen op een ander tijdstip dan tussen 31 december 18:00 uur en 1 januari 02:00 uur. De volgende zones zullen, evenals vorig jaar, ook tijdens de jaarwisseling van kracht zijn:

- Omgeving Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG)
- Omgeving Martiniziekenhuis
- Omgeving Noorderbegraafplaats aan de Moesstraat
- Omgeving Begraafplaats Esserveld
- Omgeving kinderboerderij Stadspark
- Omgeving verpleeghuis Maartenshof
- Omgeving woonzorgcentrum Heymancentrum

Dit jaar zal voor het eerst een deel van de binnenstad als vuurwerkvrij worden aangemerkt: een aantal straten in het uitgaansgebied en de Vismarkt (locatie aftelmoment).

De maatregel vuurwerkvrij in de binnenstad wordt genomen met het oog op risico's van openbare orde en veiligheid. De binnenstad is tijdens oud en nieuw een gebied met extra risico's vanwege de toestroom van veel publiek, compacte bebouwing en monumentale panden. De bereikbaarheid voor hulpdiensten is lastig.

Een beperkt gebied als vuurwerkvrij aanmerken is behapbaar voor wat betreft de handhaving op excessen en goed uitlegbaar naar het publiek gezien de risico's van vuurwerk in een menigte en het risico van brand. Daarbij wordt gekozen voor een communicatiecampagne gericht op de verantwoordelijkheid van burgers.

Vreugdevuren

Vreugdevuren met oud en nieuw zijn onvermijdelijk. Niettemin streven we ernaar het branden van vreugdevuren zoveel mogelijk te voorkomen. De nuloptie, een totaalverbod op alle vuren met oud en nieuw, is niet haalbaar. Het is niet zinvol eenzijdig een te strenge norm op te leggen die in de praktijk niet te handhaven is. Daarom combineren we maatregelen gericht op het voorkomen van vuren, met richtlijnen en aanwijzingen over de voorwaarden waaronder vreugdevuren kunnen worden toegestaan. Bij de aanpak van vreugdevuren is het de kunst een werkbare balans te vinden, daarbij staan overwegingen van veiligheid en beheersbaarheid voorop.

Op een aantal vooraf bepaalde locaties kan het branden van een vreugdevuur onder voorwaarden worden toegestaan. Deze locaties kunnen per stadsdeel op verzoek (van buurtbewoners, jongeren) worden aangewezen na bespreking van de risico's in de betreffende stadsdeelgroep. Daarbij is het van belang dat er door de stadsdeelgroep wordt gestuurd op de exacte locatie, de omvang en de hoogte van de te bouwen brandstapel.

Voor locaties van vreugdevuren gelden de volgende algemene regels:

- Opbouwen vanaf 31 december. Stapels die voor die datum worden opgebouwd, worden geruimd;
- Alleen schone materialen zoals kerstbomen en onbehandeld hout. Stapels met grofvuil worden geruimd;
- Niet branden voor 22.00 uur. Vuren die eerder branden worden geblust en afgevoerd.
- Rond deze locaties worden met betrokkenen afspraken gemaakt over de omvang van de stapel, toezicht en (de eigen) verantwoordelijkheid. Het maken van die afspraken is een kwestie van maatwerk. De vuren worden in principe niet gefaciliteerd door het storten van zand of het plaatsen van containers voor brandbare materialen. Op asfalt branden is nooit toegestaan.

Het stoken van vuren is niet toegestaan als er sprake is van:

- Gevaar voor mensen, dieren, bebouwing, straatmeubilair en groenvoorzieningen);
- Gevaar voor de openbare orde;
- Vuren binnen de diepenring;
- Vuren op asfalt.

In deze situaties wordt direct handhavend opgetreden.

Multi Surveillance Team en het 'treintje'

De meldingen van oud/nieuw branden komen bij de Meldkamer Noord-Nederland (MKNN) binnen en worden door de politie verzameld, geprioriteerd en uitgezet naar de betreffende diensten. Verder geven surveillance-eenheden van de politie ter plaatse in bepaalde gevallen ook prioriteiten door aan MKNN.

In de loop van oudjaarsnacht ontstaat een kwantitatief behoorlijke lijst aan oud/nieuw branden in de stad Groningen. In deze periode is gebleken dat het voor zowel de politiemedewerkers op MKNN als de surveillance- eenheden in de Stad erg lastig is een goede prioritering van deze branden te bepalen. Dit gegeven, gekoppeld aan de schaarste van beschikbare mensen en middelen om deze situaties te bestrijden, vraagt om een aanvullende inzet ter bepaling van een zo nauwkeurig mogelijke prioritering van de acties op oud/nieuw branden. Deze inzet wordt tijdens de jaarwisseling gevormd door de inzet van twee Multi Surveillance Teams (MST's). De teams worden elk gevormd door een politie- en een brandweerfunctionaris waardoor expertise op het gebied van zowel openbare orde als brandveiligheid paraat is. De teams worden voorzien van een voertuig en communicatiemiddelen voor beide kolommen, daarnaast is een scherm beschikbaar waarop de totale lijst van oud/nieuw branden in de Stad is te raadplegen. De MST's geven de prioritering aan bij de politie op MKNN waarna het normale proces van alarmering en inzet van betrokken diensten plaats vindt. Met de inzet van MST's kunnen vooral de "treintjes" effectiever op de goede plaats op het juiste moment worden ingezet. Er zal in beginsel een MST worden ingezet voor de westelijke wijken, terwijl de andere in de rest van de Stad gaat werken. Bij een verschuiving van de zwaartepunten kunnen de teams onderling een andere verdeling afspreken. De inzet en werkwijze maakt nadrukkelijk deel uit van de operationele briefing van leidinggevendend medio december.

Om het blussen en ruimen zo efficiënt en veilig mogelijk te laten verlopen, wordt er gewerkt met een 'treintje'. Deze bestaat uit een politie-eenheid, een tankautospuiter van de brandweer en een containerwagen van Stadsbeheer. Zij treden gezamenlijk op bij brandmeldingen. De politie zorgt voor een veilige werkomgeving, de brandweer blust de brand en Stadsbeheer zorgt dat de restanten worden verwijderd.

In het tweede deel van de nacht wordt een moment algemene blussing en ruiming (ABR) van de oud/nieuw vuren ingevoerd. Hiermee wordt met de ABR een duidelijk signaal afgegeven dat er op een zeker moment een einde komt aan het stoken van oud/nieuw vuren: het 'feestje' is voorbij.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- Het beoogde tijdstip van aanvang ligt tussen 03.00 en 04.00 uur.
- Startsein van de ABR wordt door de politie bepaald gelet op het overzicht m.b.t. openbare orde.
- Bepaal vooraf 4 routes die door de "treintjes" afgewerkt dienen te worden.
- Betrek de stadsdeelgroepen in de samenstelling van de routes waarbij de focus moet liggen op aan- en afvoerwegen naar en van het Centrum.
- De capaciteit van stadsbeheer (laden/lossen en rijtijd) is bepalend voor de maximale omvang van de actie.

Communicatie

Groningen kiest voor een fijnmazige, gebiedsgerichte aanpak van de risico's horend bij oud en nieuw. Dat betekent dat een belangrijk deel van de communicatie op wijk-, straat- en individueel niveau zal worden gevoerd. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de betrokken professionals van politie, gemeente, WIJ-teams, enz.

Natuurlijk is er daarnaast ook een overkoepelende rol voor Communicatie. In de aanloop naar de jaarwisseling zullen we vooral moeten communiceren welke maatregelen de gemeente heeft genomen. Mensen moeten simpelweg weten wat wel en niet door de beugel kan. Met name de vuurwerkvrije binnenstad is dit jaar een nieuwe maatregel die om toelichting vraagt.

Een overheid die alleen verbiedt hoeft niet op een gewillig oor van de burger te rekenen; dreigen met straf kan bij bepaalde groepen zelfs averechts werken. Groningers verdienen een volwassen benadering, met uitleg en kans op een weerwoord. We zullen in onze communicatie laten zien dat we begrijpen wat oud en nieuw voor mensen betekent, dat we uiteindelijk allemaal hetzelfde doel hebben (een geslaagd feest) en dat we eventuele inperking van persoonlijke vrijheden alleen maar overwegen als daar een redelijk en hoger belang mee gemoeid is (veiligheid van medemensen).

Gedacht wordt aan een communicatiecampagne die een beroep doet op verantwoordelijkheidsgevoel en gezond verstand van burgers, liefst vanuit een brede coalitie voor verantwoord vuurwerkgebruik: 'Welkom in de binnenstad met oud & nieuw, maar laat je vuurwerk alsjeblieft thuis.'

3. Wie doet wat

In Groningen werken we jaarlijks met veel partijen en disciplines samen aan een geslaagde oud en nieuwviering. Per stadsdeel worden met betrokkenen de belangrijkste risico's in kaart gebracht en voor zover mogelijk geneutraliseerd. Deze integrale en gebiedsgerichte aanpak heeft afgelopen jaren zijn vruchten afgeworpen. Dat succes mag echter alleen verwacht worden als alle betrokken partijen zich bewust zijn van hun eigen taken en verantwoordelijkheden en als ze weten wat ze van de ander kunnen verwachten. Daarom hieronder een beknopt overzicht 'Wie doet wat?' De kolom Preventie betreft met name de activiteiten in de maanden voorafgaand aan de jaarwisseling. De kolom Operationeel betreft de activiteiten op oudejaarsdag/nacht en nieuwjaarsdag.

Organisatie	Preventie	Operationeel
Politie	<ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen van hot spots en personen/groepen die specifieke aandacht vragen. • Per hotspot/ persoon/groep een plan van aanpak (scenario) ontwikkelen. • Op basis van totale beeld wordt (extra) personeel ingezet met een gerichte opdracht. • Gericht toezicht houden op oud en nieuw gerelateerde feiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projectmatige inzet tijdens oud en nieuw: <ul style="list-style-type: none"> - Operationeel commandant is verantwoordelijk voor de aansturing in het hele politiedistrict Groningen en onderhoudt contact met bestuur in geval van ernstige feiten. - Sectorcommandant is verantwoordelijk voor aansturing van alle eenheden in de stad en werkt vanaf commandokamer in Groningen. Deze onderhoudt contact met juridisch piketfunctionaris van OOV. - Locatiecommandant per basisteam met diverse eenheden en ondersteuningseenheden zoals verkenner, aanhoudingseenheden, mobiele eenheid en hondengeleiders. • Politie werkt samen met brandweer in 2 Multi Surveillance Teams (MST). • Afhandeling arrestanten bij plegen strafbare feiten, in samenwerking met afdeling ZSM.
Brandweer	<ul style="list-style-type: none"> • Inspectie feestlocaties in kader van brandveiligheid. • Adviseren en coördineren t.b.v. het vurenbeleid. • Communicatie meldkamers. • Overleg met organisatoren van oud- en nieuw feesten en extra brandveiligheidscontroles. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met politie in 2 MST's. • Deelname aan treintje in samenwerking met politie en Stadsbeheer.

Stadsbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschrijven bouwaannemers en bezoek bouwplaatsen om bouwplaatsen op adequate wijze te beschermen. • Demonteren klein straatmeubilair. • Aanwijzen gedoogplekken vreugdevuren d.m.v. lint, verf of vuurbak. • Preventief verwijderen en tijdelijke opslag autowrakken, caravans en aanhangers. • Milieustraten en straatacties t.b.v. afvoeren grofvuil in samenwerking met organisaties in de wijken en bewoners. • In week voor oud en nieuw controlerondes vanuit wijkposten en hulp bij (opruim) werkzaamheden. • Inzet tractie voor ruimen van te vroeg opgebouwde brandbulten en aanbrengen van zand op gedooglocaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan treintje in samenwerking met politie en brandweer. • Opruimen brandbulten en schoonmaken van de stad, binnenstad heeft prioriteit. • Inventarisatie schade door de wijkposten en aanleveren schadeoverzicht.
Stadstoezicht	<ul style="list-style-type: none"> • Advies evenementenmanagement over aanvraag evenementen oud en nieuw. • Reageren op meldingen en klachten. • Handhaving en verbalisatie m.b.t. vuilnis/grof vuil van particulieren en bedrijven. • Bijdragen in preventief ruimen van gestort vuil, autowrakken en te vroeg opgebouwde brandbulten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inspectie van brandbulten. • Toezicht vuurwerkvrije zones. • Toezicht carbidschieten • Met politie controle op te vroeg afsteken vuurwerk
WIJ Groningen	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatie Opzngroningns; activiteiten aanbod in de kerstvakantie in elke wijk maar ook stedelijk voor jeugd tussen 4 en 18 jaar. • Organiseren van (jongeren)activiteiten in de wijken • Signaleren van risico's en trends onder wijkbewoners en de sfeer in buurten m.b.t. risicogroepen en risicoplekken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Overdag signaleren en monitoren: risicoplekken bij langs (wijkrondes), contact leggen met wijkbewoners en jongeren op straat, vroegtijdig situaties bijsturen en beïnvloeding, samenwerking met politie over contacten en afspraken m.b.t. aanpak. • Tussen 18.00 en 03.00 uur zijn er een stedelijk coördinator en 2 medewerkers per stadsdeel beschikbaar die flexibel kunnen worden ingezet in het stadsdeel daar waar het in preventief opzicht nodig is.

Openbare orde en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren burgemeester gebruik te maken van zijn bevoegdheden ter voorkoming van verstoringen van openbare orde zoals opleggen gebiedsverbod of in overleg met veiligheidspartners bespreken van dreigende verstoringen van openbare orde oen adviseren over preventieve maatregelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaar voor spoedeisende/dringende zaken op het gebied van openbare orde en veiligheid • Beleidsmatige en juridische ondersteuning van de (loco) burgemeester c.q. (loco)secretaris • Aanspreekpunt voor de politie en andere externen
Stadsdeelcoördinatie	<ul style="list-style-type: none"> • Per stadsdeel organiseren en voorzitten van multidisciplinaire overleggen oud en nieuw. • Gezamenlijke risico-inventarisatie en analyse opstellen, bepalen aanpak (eventueel speciale aanpak) en afstemming maatregelen. • Onderhouden contacten met diverse partners zoals Halt, woningcorporaties, meldpunt overlast en zorg. • Bepalen van noodzaak en inzet voor opruimen grofvuil in de wijken d.m.v. milieustraten en straatacties. • Bepalen van gedoogplaatsen vreugdevuren en communicatie met de buurt hierover. • Contacten met woningcorporaties en bouwbedrijven m.b.t. risico's van bouwlocaties. • Communicatie in de wijk m.b.t. oud en nieuw in wijkkrant, website etc. in samenspraak met communicatie. • Evaluatie jaarwisseling met betrokken partijen in de stadsdelen. 	
Halt	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren t.a.v. terugdringen overlast tijdens jaarwisseling binnen de stadsdelen. • Verzorgen van voorlichting 'overlast tijdens jaarwisseling' aan jongeren van 10 tot 14 jaar. • Halt-straf (jongeren van 12-18 jaar). • Bijdrage in programma Veilige Publieke Taak (VPT) o.a. in lesmodule en Halt-straf. 	

Woningcorporaties	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet buurtbeheerders en conciërges voor inventarisaties. • Inbreng van zaken m.b.t. risicovolle bewoning, leegstand, sloop en nieuwbouw. • Preventieve maatregelen woningen. • Aannemers aanspreken en afspraken maken over opruimen materialen bouwplaatsen, verlichting en afsluiting. 	
GHOR	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijk voor processen Acute Gezondheidszorg en Publieke Gezondheidszorg: advisering bevoegd gezag, informeren gezondheidsketen. • Multidisciplinaire afspraken met politie en brandweer over werkwijze tijdens oud en nieuw en politiebegeleiding ambulances naar specifieke locaties. • Informeren meldkamer, dienstdoende officier van dienst geneeskundig en algemeen commandant gezondheidszorg t.b.v. afgesproken werkwijze van met name operationele diensten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet ambulancedienst, OvdG en AC-GZ
Vergunningverlening, toezicht en handhaving controle horeca	<ul style="list-style-type: none"> • Vroegtijdig signaleren van risicovolle situaties, onder meer door het initiëren van een overleg met de horeca in het centrum in aanloop naar oud en nieuw • Reageren op meldingen/klachten, anticiperen op ongewenste situaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Signaleren en optreden tegen overtredingen van drank- en horecawet
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een communicatieplan • Uitwerken van het plan in concrete communicatiemiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren van de (sociale) media met het oog op risicobeheersing. • Teksten t.b.v. crowd managementinstrumenten

Bijlage1: Richtlijn bij het inventariseren van risico's

Bij twijfel wel opnemen

Bij het aanwijzen van een risicolocatie, situatie en/of object bestaat er altijd een mate van persoonlijke inschatting. Wanneer is een risico een risico, wanneer vormt een verzamelpunt van jongeren gevaar voor vandalisme, is elke bouwlocatie een potentieel object om brand in te stichten, vormen alle vreugdevuren gevaar voor de omgeving? Wanneer laten we iets toe en wanneer niet. Wanneer wordt preventief ingegrepen en wanneer laten we het gaan?

Het is ondoenlijk om hier eenduidige richtlijnen voor op te stellen. Soms ga je gewoon op je gevoel af, speelt ervaring een grote rol of zijn signalen uit de buurt aanleiding tot waakzaamheid en gerichte activiteit. Feit is dat wanneer vermoedens bestaan van actueel en reëel gevaar voor vandalisme, brand, opstootjes, etc. deze zaken thuishoren op de risicolijst. Bij twijfel niet aarzelen om over te gaan tot opname op de lijst. Beter te snel aangeven dan later te moeten constateren dat (niet vermelde) vermoedens toch tot schade hebben geleid.

Risicolijst en hot-spot

Om eenduidigheid in de risico-inventarisaties te bevorderen heeft de projectgroep een definitie van hot-spot vastgesteld. Een hot-spot is een risicolocatie, waarbij tevens sprake is van openbare orde problematiek (R+O=H). Wanneer een locatie aan de definitie voldoet, is het doorgaans een reden een speciale aanpak in te zetten.

Onderstaand is getracht om enige handvatten te geven bij de risicosoorten. Niet uitputtend, maar veeleer richtinggevend. Het nuchtere verstand is meestal maatgevend.

Risicolijst en brandlocaties

De brandweer heeft algemene richtlijnen opgesteld voor de maximale grootte van brandhopen, te branden materialen, locaties, afstanden tot bebouwing of objecten, etc. In het algemeen geldt dat politie en brandweer mild optreden bij "normale" vreugdevuren op gazons en op klinker- en tegelverharding, met uitzondering van de gele stenen in de Binnenstad.

Op de risicolijst vermelden;

- Alle 'traditionele' brandlocaties op asfalt
- Op asfalt mag nergens gebrand worden. De verantwoordelijke disciplines zullen in de aanloop naar (gerichte voorlichting) en tijdens de oud en nieuw viering (preventief optreden) extra aandacht aan deze locaties schenken.
- Alle exceptionele brandlocaties
- Dit kunnen uitzonderlijk grote vreugdevuren, bijzondere locaties of gevaarstelling, etc. zijn.
- Alle 'onvermijdelijke vuren'
- Dit zijn bijzondere locaties waar traditioneel onder bepaalde voorwaarden en onder toezicht een uitzondering gemaakt wordt op de basisregels. Eventueel kunnen gedooglocaties worden gemarkeerd door middel van een zandlaag, piketpaal of iets dergelijks.

Bij vermelding van een onvermijdelijk vuur aangeven welke afspraken er zijn gemaakt en met wie. Tevens aangeven of en hoe markering gewenst is.

Risicolijst en vandalisme

Vandalisme is moeilijk voorspelbaar. Uitzondering hierop vormen deabri's. Deze zijn al te vaak mikpunt van vernieling. Verder lijkt het erop dat straatmeubilair en bomen volkomen willekeurig door vandalisme getroffen worden. Vergroot risico vormen de locaties waar veel jongeren bijeenkomen en langere tijd verblijven (verveling, overmatig alcoholgebruik). Voorbeeld hiervan zijn buurtpanden, hangplekken, opstapplaatsen openbaar vervoer en buurtfeestlocaties.

Op de risicolijst vermelden:

- **Hangplekken probleemjongeren**
Niet elke hangplek vormt een vergroot risico en hoeft vermeld te worden. Kijken naar ligging, aanwezigheid van potentiële vernielobjecten en gebruikers.
- **Buurtpanden**
Alleen opname in de lijst wanneer het buurtpand tijdens de viering van oud en nieuw in gebruik is bij probleemgroepen en er behoefte bestaat aan meer dan normale politionele surveillance of andere acties.
- **Bouwplaatsen, lege panden en dergelijke**
Alleen in de lijst opnemen wanneer blijkt dat bouwplaats of pand niet deugdelijk afsluitbaar is, losse materialen blijven liggen of keet en materieel niet is afgevoerd. Tevens alle bijzondere omstandigheden vermelden. Bijvoorbeeld gevaarlijke opslag brandbare producten, extra gevaar voor brandstichting of vernieling. Alle aannemers en bedrijven worden vroegtijdig aangeschreven om mee te helpen vandalisme te voorkomen. In de weken voorafgaande aan oud en nieuw controleert politie en stadsbeheer periodiek alle bouwplaatsen. Normale omstandigheden, geen verhoogd risico, niet op de lijst vermelden.
- **Autowrakken, caravans, aanhangers, (bouw)keten, schaftwagens**
Vooral in buurten waar jongeren uitbundig oud en nieuw vieren, bestaat risico op vernieling of brandstichting van min of meer anonieme voertuigen. In eerste instantie trachten om eigenaren te bewegen om hun eigendommen uit de openbare ruimte te verwijderen. Wanneer dit niet lukt, opnemen in de risicolijst en de nodige stappen ondernemen om een en ander af te dwingen.
- **Losse materialen, opgebroken bestrating**
Alle bestratingen dienen in de week voorafgaande aan oud en nieuw dicht te zijn. Losse materialen, gereedschap en materieel mogen niet in de openbare ruimte voorkomen. Bij grotere projecten kan en hoeft niet alles afgevoerd te worden mits alle materiaal en materieel afdoende wordt beveiligd. Alle Nutsbedrijven en wegenbouwaannemers worden aangeschreven om hier uitvoering aan te geven. De wijkpost controleert of alles op orde is. Misstanden of vermoedens van nalatigheid vermelden op de risicolijst en vervolgens de nodige stappen ondernemen.
- **Speelplekken, straatmeubilair**
Speelplekken en straatmeubilair zijn objecten met een verhoogd risico op vernieling. Binnen de stadsdeelgroepen een afweging maken of objecten tijdelijk verwijderd moeten worden, afgeschermd of anderszins beschermd moeten worden. Hierbij een nuchtere kosten-baten afweging maken. Op de risicolijst alleen bijzondere situaties vermelden waar extra aandacht aan besteed zou moeten worden.
- **Abri's**
Afspraken met de eigenaar van abri's, CBS Outdoor, worden gemaakt door stadsbeheer.

Risicolijst en sociale onrust

Bij de viering van oud en nieuw bestaat een verhoogd risico op het uitbarsten van al dan niet onderhuidse conflicten. Overmatig drankgebruik, groepswerking en het elkaar op straat tegenkomen kan aanleiding zijn dat de bom barst. Op de risicolijst kan hiervan melding worden gemaakt. Hierbij moet worden opgemerkt dat de lijst overal ter inzage ligt. Wanneer het verstandiger is om zaken binnenskamers te houden, moeten buiten het hier vastgelegde kader afspraken met de desbetreffende instanties worden gemaakt om conflicten te vermijden.